

Egypt je oblíbeným cílem miliónů turistů z celého světa, kteří si užívají v četných letoviscích po celý rok horkého slunce a koupání v průzračných vodách Rudého moře. Ale je to na druhé straně i kolébka jedné z nejstarších lidských civilizací a kultur. Vznikl zde první stát a vládnoucí dynastie - Stará říše pod vládou faraona Meniho, který sjednotil v roce 3150 př.n.l. Horní a Dolní Egypt. Tomu nemohou konkurovat ani další dvě známé nejstarší osídlení a civilizace na světě - Čína a Mezopotámie - kde první větší sjednocené státní útvary vznikl tak o šestnáct století později.

Každý cestovatel a zážitků chtivý turista ví, že by jeho mozaika cílů a dojmů nebyla úplná, kdyby v ní chyběly egyptské pyramidy, sfingy a Údolí králů v Luxoru. Vyspělost a bohatství této staré kultury vzniklé kolem životadárného Nilu je o to neuvěřitelnější, když si uvědomíme, že v Africe za celou historii lidstva nikdo nevybudoval nic, co by se Egyptu jen trochu přiblížilo. A vymlouvat se jen na nepříznivé klima dlouhodobě neobstojí. Výjimkou je pouze stále velmi vyspělá Jihoafrická republika, byť od pádu apartheidu v roce 1994 jde pomalu dolů z kopečka, kterou pracovití Búrové (a trochu Angličané, kteří se jim osvíceně v práci snažili nepřekážet a trochu jim pomáhali) přetvořili v jednu z nejvyspělejších zemí světa. A to i navzdory tomu, že dnes ve většině zemí Afriky (ale i Střední a Jižní Ameriky a velké části Asie) převládá kromě pár diktátorských režimů socialistické vidění světa. Většina lidí střední a starší generace v Česku už má toto snad za sebou a vědí, že heslo „Všem pokud možno stejně a dle potřeb člověka“ k žádnému blahobytu společnosti nevede a v těchto systémech se ti pracovitější a schopnější (pokud neutečou někam jinam) dříve nebo později přestanou snažit, až nakonec nebude z čeho rozdávat

a všichni se budou mít stejně blbě. Ale zkušenost je nesdělitelná a svět je nepoučitelný. A my, kteří o tom už víme své, nechceme další generaci a více (to v našem věku naštěstí už nehrozí) čekat na nějaký další zázrak, který se stejně nemůže dostavit. Ale asi žádný systém není zcela dokonalý. Jak říkal stvořitel president Masaryk, tak demokracii už máme, ještě musíme sehnat ty demokraty. Jak se tak dívám kolem sebe a nejen na český politický systém, tak se to dodnes moc nepodařilo.

Druhou africkou budovatelskou výjimkou kromě JAR je Great Zimbabwe, Kamenné město v okolí Masvinga, v jazyce domorodců „šóna“ to znamená „královský dvůr“. Ve středověku v 11. - 14. století zde asi dvě sta let existovala vyspělá lokální civilizace, která dominovala oblasti celé jižní Afriky. Ve městě žilo až dvacet tisíc lidí. Celé společenství a množství zde na jednom místě žijících lidí se ale následně v době krize hospodářsky v takovém rozsahu neuživilo a rozpadlo se.

Dějiny Egypta jsou dlouhé, vzrušující a v mnohém poučné. Z těch více než pěti tisíc let historie samostatných státních útvarů se ti zvědavější mohou mnohé dozvědět. O tom ví mnohé náš nejznámější egyptolog Miroslav Bárta, který se dlouho věnuje nejen zdejší historii, ale i civilizačním souvislostem. Jeho kniha o Kolapsu a regeneraci civilizací a kultur je velmi poučná i pro současnost.

Egypt je islámský stát s převažující sunnitskou větví náboženství. Počet obyvatel rychle v posledních letech roste a přesáhl už sto miliónů. Na rozdíl od většiny dalších arabských zemí zde žije jedna z nejstarších křesťanských ortodoxních enkláv – Koptové, kterých je tady asi 10 %. Zajímavou etnickou skupinou je několik set tisíc černých Nubijců obývajících jižní oblasti země. Země je výrazně konzervativnější než Tunis a Maroko a je to vidět hodně i na postavení žen. S rozvojem služeb a obchodu pokračuje stěhování venkovanů do největších měst (Káhira, Alexandrie a města nilské delty), takže dnes žije ve městech už asi polovina obyvatel země. Města jsou velmi přelidněna, zápasí s dopravními a jinými problémy a to byl také důvod, proč se před lety vláda rozhodla začít stavět nové hlavní město – Novou Káhiru.

Historie země je fascinující, obohatila celý svět a po tisíciletích vlády cizinců získala nezávislost teprve v roce 1952. Tato událost je spojená s osobou prvního presidenta Násira.

Alespoň tedy velmi krátká reminiscence většinou všeobecně známých faktů. Svět objevil zdejší neuvěřitelnou historii důsledně až tak před dvěma sty lety. Od té doby nejlepší světoví archeologové pracují soustavně na zdejších vykopávkách, hodně vyzkoumali a jak to vypadá, tak ještě dlouho objevovat budou. Pyramidy v Gíze vznikly za faraonů Staré říše, později noví vládcové za Střední říše začali pohřbívat v Údolí králů. Klíčovými objevy bylo rozluštění hieroglyfů (nejstaršího známého písma na světě) Champillionem a také objev Tutanchamonovy hrobky Howardem

Carterem, který nastartoval obrovský celosvětový zájem o archeologii. Období od Staré po Novou říši zrodilo mnoho velkých faraonů, jedním z největších byl Ramesse II. Po krátké nadvládě Peršanů přišlo Ptolemaiovské období, které následně v dobách římské nadvlády přineslo nesmrtelný příběh Antonia a Kleopatry. Po pádu Říma a nástupu islámu přišlo dlouho trvající období muslimské nadvlády, kdy se na čas vládcem Egypta stal i dobyvatel Jeruzaléma Saladin. Poté následovalo období Mamlúků, kteří vynikli válečnickými a zejména jezdeckými schopnostmi a dokázali rozšířit egyptská území až do Sýrie a Palestiny.

Na začátku 16. století Mamlúci podlehli Osmanům, ale stále si podrželi v zemi zejména v 18. století

významný vliv. Za Napoleona se zde v roce 1798 asi na tři roky objevila francouzská armáda doprovázená četnými učiteli, která sice u pyramid porazila vojsko Mamlúků, ale krátce na to byla u Abukíru rozdracena Brity vedenými admirálem Nelsonem a postupně se z Egypta a Blízkého východu musela stáhnout. Ale učencům s jejich zápisky a nákresy se podařilo přitáhnout zájem Evropanů ke zdejším památkám. Z následného konfliktu Mamlúků, Osmanů a albánských žoldnéřů vyšel vítězně Muhammad Ali (pozor neplést si s boxerem Cassiem Clayem), který po zavraždění většiny svých oponentů, začal s industrializací země a ekonomicky ji pozvedl. Za jeho nástupce chedíva Ismaila

byl vybudován a otevřen Suezský průplav financovaný evropskými bankovními domy. Bylo to ale za přemrštěné úrokové sazby a vedlo to k obrovskému nárůstu státního dluhu a to vyústilo k odprodeji většinových akcií k průplavu Britům a Francouzům, kteří ho tak kontrolovali dalších 80 let. Po vyhlášení nezávislosti Egypta došlo v roce 1956 k vyhlášení znárodnění Suezského průplavu prezidentem Násirem. Británie a Francie se snažila toto rozhodnutí vojensky zvrátit, ale musela nakonec v důsledku světového veřejného mínění ustoupit a znárodnění akceptovat. Provoz průplavu přináší obrovské zisky. Historie Suezu je v ledasčem podobná i historii Panamského průplavu, který se začal stavět asi o dvacet let později. Byly u toho opět francouzské peníze a Lesseps, který po potížích ale dílo nedokončil. Udělali to až Američané, kteří následně průplav ovládali až do roku 1999, kdy ho předali státu Panama. Dodnes je zde ale nemalá americká vojenská posádka, která hlídá, dle uzavřené smlouvy, neutralitu průplavu. Pro zajímavost poplatky za průjezd lodi se určují dle tonáže plavidla např. v Panamě pro loď Queen Elizabeth II to dělá 100 000.-USD.

Ze Suezského průplavu plyne do egyptské státní pokladny třetina příjmů, druhá je z turismu a zbytek tvoří ropa, plyn a ostatní ekonomika země. Z toho vyplývá, že provozuschopnost průplavu a bezpečnost turistů patří mezi hlavní priority státu.

Když jsme před lety přijeli na jaře do Egypta na dovolenou, čekala na nás zajímavá kombinace týdenní plavby po Nilu – z Luxoru až do Asuánu a poté další týden v hotelu u moře v Hurghadě. Plánovali jsme si ještě odsud odskočit do Káhiry a na pyramidy v Gíze.

Egypt je lidnatá muslimská země, která je i na arabské poměry, tím myslím severní Afriku a většinu zemí Blízkého a středního východu (do této společnosti nepočítám luxusní Dubaj a jí podobné destinace), výrazně špinavější a méně hygienická. Vidíte to tady na každém kroku a přijet sem bez láhve dobrého tvrdého alkoholu skoro ohrožuje váš život. Zaživačský systém průměrného Evropana není připraven na zdejší střevní bakterie a v zájmu ochrany zdraví a někdy skoro života je potřeba průběžně dezinfikovat a to už od rána. Jedině tak tady můžete přežít. Pamatujte na to předem, poněvadž v této zemi je spousta míst, kde si potom alkohol koupit nemůžete

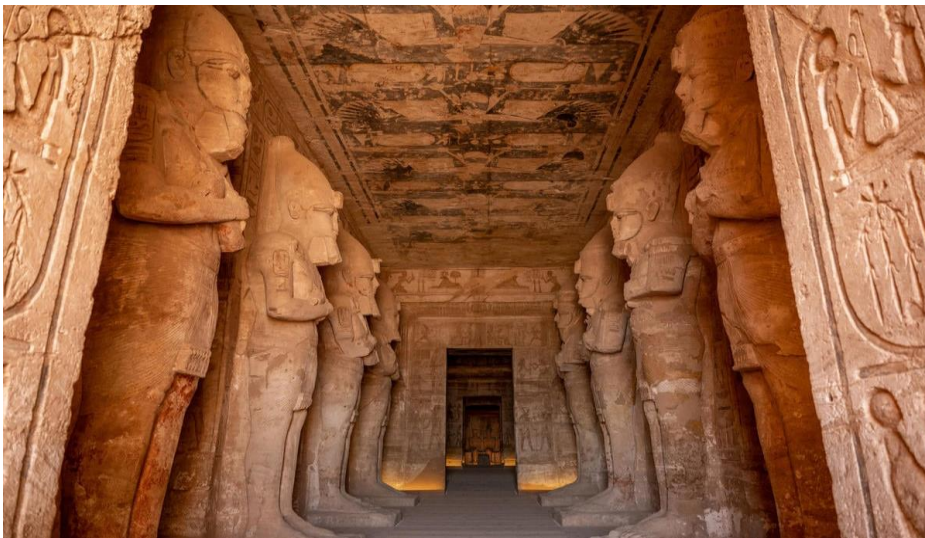
a pokud, tak omezeně jako např. na nilské lodi, kde vás přijde láhev alexandrijského vína na více než sto eur.

V arabské zemi je vcelku běžné, že i za velmi malou službičku poskytnete přiměřené malé spropitné. Ale tady je návštěvník brzy uveden do reality. Když vystoupíte v Hurghadě z letadla, jste v tranzitu, váš pas ještě odpočívá v kapse vašeho saka a vy si potřebujete odskočit na toaletu, vejdete dovnitř a bíle oděný „hajldědek“, ženy tady ve veřejných službách skoro nikde neuvidíte, vám rukou ukáže nejbližší pisoár, který by i poloslepý uviděl ihned po vstupu. Vykonáte co potřebujete a chcete odejít. Ale onen snaživý pomocník se na vás usměje, postaví se do dveří a natáhne ruku pro bakšiš. Vy se s ním nechcete ve dveřích přetahovat, dáte mu minci a odcházíte. Venku narazíte na dalších deset lidí z letadla a vy je litujete při představě, co je čeká uvnitř. Těchto bílých duchů s rukou nataženou pro bakšiš pak vidíte všude plno. Daleko nejvíce jejich v obrovském chrámovém komplexu v Karnaku, kde jsou stovky obrovských sloupů s hieroglyfy, které se snažíte fotit. Tu se skoro zpoza sloupu vynoří „poradce“ a rukou vám ukazuje na co máte zamířit aparát, i když vám připadají skoro všechny záběry skoro stejné. Když zazní cvaknutí fotoaparátu (nevím jak to duchové dělají dnes, když se fotí necvakajícími iPhony), duch se vynoří a natáhne ruku pro bakšiš. Doba kinofilmů už naštěstí skončila, udělat v Karnaku za půl hodiny sto

snímků je průměrný výkon a slabší povaha by tak za chvíli přišla o všechny drobné. My jsme zde byli před lety v době zhoršené bezpečnostní situace, bylo zde několik útoků teroristů i v blízkosti některých osamělejších památek např. u chrámu bohyně Hatšepsut, kde po zákeřném útoku zemřelo mnoho německých turistů. Uzavřené hotelové komplexy jsou zde relativně bezpečné, ale mimo ně v určitých oblastech byla potřebná větší opatrnost. Na dopravních křižovatkách mimo města byla běžná kontrolní stanoviště s ozbrojenými vojenskými hlídkami schovanými za pytlí s pískem. V té době byla nejhorší situace na prostřední třetině délky Nilu od

Alexandrie až po Asuán. Tuto rozsáhlou pouštní oblast nebyla dlouho schopna vláda chránit před teroristy.

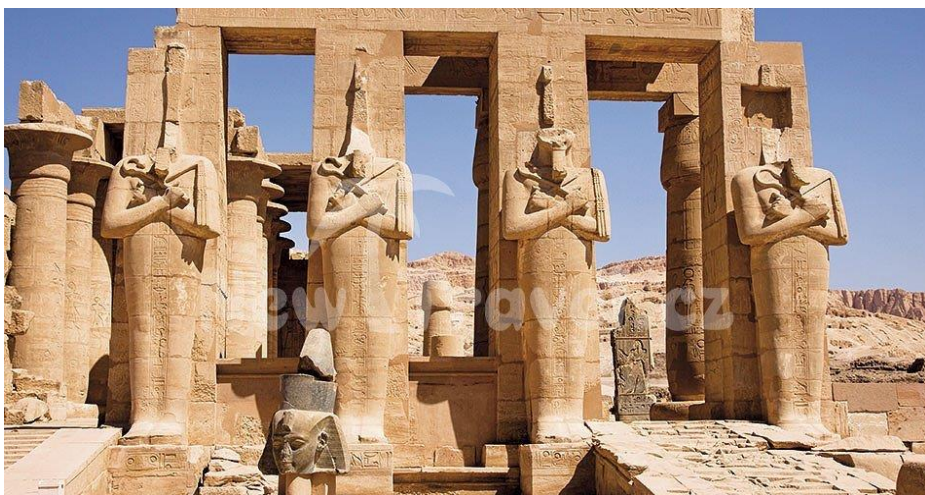

Část turistů mířila z letiště k hotelům v blízké Hurghadě a nás ostatní naložili asi do patnácti autobusů a čekal nás čtyřhodinový přejezd pouštní krajinou do Luxoru k našim lodím. V čele kolony jel džíp se čtyřmi ozbrojenými vojáky a stejně obsazený džíp kolonu uzavíral. Asi po dvou hodinách cesty nás čekala v jednom motorestu malá zastávka. Kromě velitele, vyskákali ihned všichni vojáci z aut a obsadili tak deset metrů vysoké duny po obou stranách naší cesty a to tak padesát

metrů od ní. Vojáci asi věděli co a jak je třeba dělat, zaujala mě jen poznámka místního průvodce, který skepticky pronesl: „Kdyby se tady něco seběhlo, tak ti vojáci neochrání ani sami sebe.“ Naštěstí cesta proběhla bez komplikací a my se večer za tmy ještě stihli nalodit na naše lodě. Čekala nás plavba po trase Luxor, Karnak, Edfu, Kom Ombo, Asuán a Abu Simbel. Naše skupina se rozdělila do dvou částí podle kategorie výletní lodě. V zemích s horší hygienickou úrovní doporučuji v rámci možností zvolit vždy co nejvyšší kategorii a to jak u nilské lodě tak u hotelu pro případný pobyt u moře. Může vám to, kromě nezbytného dodržování hygienických opatření během celé cesty, výrazně zmenšit riziko, že vás tady potkají nějaké střevní potíže.

Nejvyšší kategorie nilských lodí je opravdu luxusní a několikadenní plavba z Luxoru do Asuánu je výjimečným zážitkem. Plujete pomalu, relaxujete u šálku čaje nebo kávy a před vašimi očima se střídají

úžasné pobřežní scenérie – historické chrámy, občas vila nějakého boháče, zelená políčka, krásné palmy a spousty lidí v okolních vesničkách, kteří často pracují na polích. Za tímto pásem širokým nejvýše několik set metrů, o kousek dále, je vidět pozadí kopců a písčných dun a přesypů. Na lodi máte všechno potřebné, kompletní stravování, večer hudbu a zábavné programy, na horní palubě se můžete během plavby koupat v bazénu i opalovat na četných lehátkách.

Kajuty jsou pohodlné a s velkými okny, takže i z nich můžete pohodlně sledovat lodní provoz a zejména život lidí v četných vesničkách na obou březích někdy skoro z postele. Nil je zde v období bez záplav často překvapivě úzký a jeho šířka řeky často ani sto metrů. Oběma směry se po řece pohybují desítky lodí a také zde z paluby můžete pozorovat četné vynalézavé domorodce, kteří vám ze svých tradičních lodí (felúk) s bílými plachtami nabízejí ke koupi nejrůznější předměty a věci. Na vzdálenost třeba dvaceti metrů z paluby vše dobře vidíte a když se to rozhodnete koupit za cenu, kterou na vás obchodník zahaleká, vhodíte do člunu menší peníze třeba v nějakém zatíženém sáčku, tak aby neskončily ve vodě. Domorodec si přepočítá dohodnutou sumu a na oplátku vám vhodí zboží nahoru na loď nebo vám ho důmyslně vystřelí z nějakého praku třeba až na horní palubu, kde právě stojíte. Naštěstí to funguje, nedovedu si představit, že byste za ním v opačném případě skočili z horní paluby do řeky plné bilharzií.

Plavba je pohodlová, egyptský průvodce se vám věnuje jak na břehu tak i na lodi, a k tomu vám odpoledne servírují k čaji místní pochutiny. Docela jsme si to užívali, ale jedno odpoledne jsme se z chrámů vrátili o něco dříve a moji ženu nenapadlo nic jiného než se jít podívat na zád', aby měla o lodi lepší přehled. Tam viděla našeho lodního kuchaře, jak připravuje salát k večeři a vesele ho oplachuje vodu z Nilu, která je plná životu nebezpečných bakterií. Od té doby už na žádnou čerstvou zeleninu ani ovoce nesáhla a konzumovala jen pokrmy bezpečně tepelně zpracované, konec konců stejně jsem se choval i já.

Lod' vždy každé ráno vyplula z přístaviště, každý den nás čekaly jiné destinace a množství památek a chrámů po řece směrem k Asuánské přehradě. Brzy po ránu se vždy přístaviště vyprázdnilo a lodě

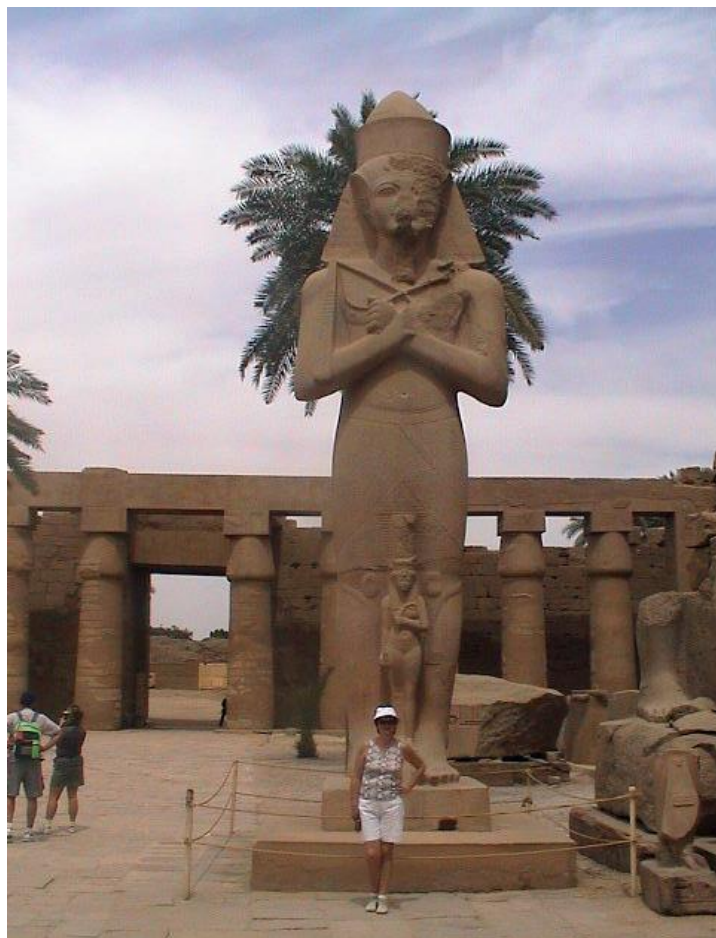

s turisty odjely za svým programem. Večer se desítky lodí zase na dalším nilském přístavišti sešly. Bylo tam večer třeba třicet podobných lodí, přímo u břehu kotvilo třeba jen šest z nich, stály těsně za sebou u mola. Další už se k molu nevešly a tak jak postupně přijížděly, řadily se do dalších řad rovnoběžných s řadou přímo u břehu. Tam jsem pochopil proč jsou všechny tyto turistické lodě velmi podobné konstrukce a s otevřenou základní palubou. Lidé tak mohli i večer, když se vraceli třeba z procházky nebo

kavárny, pohodlně přes spodní základní otevřenou palubu procházet přes několik lodí až na tu svou.

Naše skupina byla na dvou různých lodích, my jsme měli tu nejvyšší kategorii, druhá loď byla o level níže. Jednou ráno jsme měli sraz s naším usměvavým průvodcem Alim (měl jsem pocit, že se tak jmenuje každý druhý zdejší domorodec) a viděl jsem, že na srazu není nikdo z druhé lodi. Povídám Alimu: „Kde jsou všichni z druhé lodi?“ Ali nehnul ani brvou a opáčil: „Dnes půjde na výlet jen naše loď, všichni z druhé lodi sedí na záchodě a dnes nepřijdou.“ Hned jsem si sáhl do batohu a cvakl si preventivně dalšího panáka.

Luxor, výchozí místo naší plavby proti proudu Nilu až do Asuánu, patří společně s pyramidami v Gíze mezi dvě na památky absolutně nejbohatší lokality v zemi, která jimi jinak přímo oplývá. Nové město vyrostlo na troskách Théb (Veset), někdejšího hlavního města Nové říše. Luxorský chrám s okázalými kolonádami se řadí k nejpůsobivějším památkám v zemi. Hrdě se tyčí na nábřeží a velkolepě vypadá hlavně za nočního osvětlení. Mezi další místa, která nesmíte minout je chrám bohyně Hatšepsut, monumentální chrámy v Karnaku a také Luxorské muzeum. V samém centru velmi rozlehlého karnackého komplexu je Amonův chrám, obrovská socha kolos Ramesse II, Velká sloupová síň a Velký slavnostní chrám. Na opačném břehu Nilu stojí zřejmě nejbohatší archeologická lokalita na světě – nekropole Údolí králů. Aby vládcové odradili lupiče a vykradače a mohli po smrti odpočívat v klidu, umístili své hrobky mimo zátopovou oblast do okolních kopců a mimo své zádušní chrámy. Zatím zde bylo nalezeno více než 62 hrobek králů a další vykopávky pokračují. Jsou zde hrobky nejslavnějších faraónů - několika Ramessů, Thutmóse, Sethiho, Haremheba atd. a nejslavnější ze všech Tutanchamónova s jeho

legendární zlatou posmrtnou maskou, která jako jedna z mála nebyla vykradena, když ji v roce 1922 pro svět objevil Howard Carter. Kromě hrobek králů jsou zde hrobky Urozených a hrobky Královen. Minimálně několikahodinová zdejší prohlídka je neskutečným zážitkem. Uprostřed naší plavby na jih nás čekalo Edfu se svým mýtickým Horovým chrámem. Jedná se o největší a nejzachovalejší Ptolemaiovský chrám v Egyptě. Další zastávkou na naší cestě byl Chrám v Kóm Ombu.

Trochu rozpadlý ale stále působivý řecko římský komplex má nádhernou polohu s krásným výhledem na Nil. Poblíž tohoto zemědělského městečka obklopeného poli s kukuřicí a cukrovou třtinou žije hodně Nubijců, které sem přestěhovali do dokončení Asuánské přehrady. Neodolali jsme malému výletu na velbloudím hřbetu do pár kilometrů vzdálené nubijské vesnice, abychom si prohlédli, jak žijí. Myslel jsem si, že jízda na velbloudu bude pohodlnější, vzal jsem si v tom vedru kratšasy a ostrá velbloudí kůže společně s jeho kymácivou chůzí mi docela bolestivě odřela vnitřní stranu stehen, takže jsem už do konce zájezdu tento způsob dopravy přestal preferovat. Navštívili jsme nubijskou vesničku a v ní domek starší ženy. Přes pokročilý věk mě uhranula její krásná a ušlechtilá černá tvář, říká se že Nubijci – muži i ženy jsou nadprůměrně krásní lidé a mají mimořádný talent pro cizí jazyky. Před Asuánem nás čekala ještě jedna zastávka – Chrám bohyně Eset na ostrově Filé, který byl pod patronací Unesco po dostavbě hlavní Asuánské přehrady přemístěn z ostrova Filé na blízký ostrov Agilkija a byl tak zachráněn. Esetin chrám je součástí velkého komplexu z Ptolemaiovského období. Dále zde najdete Hadrianovu bránu, chrám bohyně Hathor a Trajánův kiosek. Na ostrově leží také zbytky rozvalin Augustova chrámu a Diokleciánovy brány. Blížili jsme se pomalu k cíli naší plavby – Asuánu. Je nejjižnějším městem Egypta, které od starověku chránilo jižní hranici země a bylo i základnou pro vojenské vpády do Nubie a Súdánu. Po staletí byl také křižovatkou obchodních cest mezi Egyptem, Afrikou a Indií, obchodovalo se tady s nejvybranějším zbožím. Poušť tady sahá až ke břehu řeky a z vody se vynořují ostrůvky. Jedním z nich je Elefantina, která je nejstarší osídlenou částí Asuánu. Z paluby lodě si nelze na břehu nevšimnout impozantní mauzoleum Agy Khána, vůdce šíitského islámu, který si zdejší místo zamiloval a hodně tady pobýval. Zdejší turistickým magnetem je hotel Cataract, o kterém psala již Agatha Christie ve své Smrti na Nilu. Toto místo hostilo spoustu celebrit, mimo jiné Winstona Churchilla, krále Farúka ale i maršála Rommela. Nevím jak je to dnes, ale bývala tam druhá nejdražší káva na světě, vyšla v přepočtu tak na čtyřicet dolarů a vedení hotelu tímto způsobem selektovalo návštěvníky kavárny z davů turistů, kteří tady přijíždějí v nesčetných lodích i z blízkého mezinárodního letiště. Ta nejdražší káva na světě je podle mě na Sardínii a jeho severním Azurovém pobřeží (to vybudoval kdysi Aga Khán), kousek od Olbie v jednom exkluzivním hotelu, jehož jméno už jsem zapomněl, ale šálek normálně za tři až čtyři eura zde stál asi tisíc pět set korun. Důvod nastavení této ceny byl podobný – zamezit vstupu nevítaných čumilů, kteří dokázali u jediné sklenice vody sedět na terase tohoto nádherného hotelu dlouhé hodiny, kochat se dechberoucími výhledy a zabírat místo hotelovým hostům. V roce 1964 zde za presidenta Násira začala stavba nové Asuánské přehrady, která měla definitivně skoncovat se zdejšími záplavami, stát se

před přestěhováním obrovské sochy a části chrámu rozřezány pilami, přestěhovány a následně opět sestaveny. Dnes je nové Abu Simbel cílem velkého počtu turistů z celého světa. Návštěva tohoto blízkého místa byla hezkým zakončením naší romantické i poučné plavby. Čekal nás už jen přelet z místního letiště do hotelu v Hurghadě, kde jsme se těšili na pár lenošivých dnů u moře.

Ale jednu věc jsme si nemohli odpustit. Představa, že bychom opustili Egypt a neviděli pyramidy se nám vůbec nelíbila. Přesto, že z Hurghady do Káhiry to je asi pět hodin autem, vypravili jsme se tam za tři dny na jednodenní výlet s odjezdem už ve tři hodiny ráno. Stálo to za to. Jeden den na to normálně nestačí, ale to hlavní jsme stihli. Káhira je obrovská megapole a neuvěřitelný mumraj lidí, zvuků, aut, všech smyslů, oslů apod. Stihli jsme Velké pyramidy Gíze v čele s Cheopsovou a sfingou, viděli jsme i pár Násirových paneláků v povzdálí, které na fotkách cestovních kanceláří neuvidíte. Také univerzitu Al – Azhar nejvyšší

autoritu islámu a učenosti v sunnitském světě založeno v roce 970. Velkou Citadelu, která byla sídlem vládců země více než sedm set let. Velký bazar je větší než istanbulský, s malými dětmi tam radši nechodte a když tak je držte pořád za ruku, mohlo by se stát, že už je nikdy neuvidíte. I když vás v tom teple přepadne žízeň tak radši nevyužijte nabídky místních prodavačů vody a čaje, riziko střevních potíží je tady příliš vysoké. Pokud se vypravíte na Severní hřbitov (jinak se mu říká Město mrtvých), kde jsou v honosných i horších hrobkách uloženy ostatky zesnulých, tak se nelekejte, že v jejich vnitřku se občas usadí nějaký bezdomovec a vesele si tam většinu roku žije a neplatí nájem. V době káhirských „dušiček“ je normální, že přicházejí příbuzní uctít památku svých předků a s oněmi bezdomovci klidně několik dnů hodují společně u hrobek.

Kanalizační a dopravní systém v Káhiře je v katastrofálním stavu, město je přelidněné a nezvládá už další příliv obyvatel, kteří se sem stěhují z venkova. Egyptské památky jsou nádherné, ale obecně je Egypt a hlavně Káhira jedním z nejméně hygienických míst nejen v arabském světě ale na zeměkouli vůbec. Dlouho jsem si to myslel a řekl jsem si, že jedna návštěva mi stačila. Trvalo to nějakých pár let, než jsem

navštívil posvátné indické kultovní město na Ganze - Varánásí. Teprve tam jsem viděl takovou bídu a „nehygienu“, že jsem si uvědomil, že proti Varánásí je Káhira vlastně jako Ženeva. Inu všechno je relativní. Ale Egyptské muzeum v Káhiře s jejími poklady a Tutanchamonovou zlatou maskou bylo nádherné a byl jsem rád, že jsem je viděl a všechno okolo vydržel a přežil.

Egypt je pro našince jednou z nejlevnějších dovolenkových destinací a uvnitř hotelových komplexů s krásným mořem a horkým sluncem, bez potřeby vycházet ven za hotelové ploty, se to dá přežít a vydržet. Je to tím lepší, čím je návštěvník psychicky i tělesně odolnější a nevnímá některé věci.

V Egyptě je v současnosti více než 20 golfových hřišť. Většina je v okolí Káhiry, jedno v Alexandrii a další v různých letoviscích – Hurhadě, Tabě, Shark el Sheikhu a taky v Suez. Mezi nejlepší patří Dreamland, Madinat, Allegria, Sokhna, El Gouna apod.

Další informace najdete zde <https://www.golfpass.com/travel-advisor/course-directory/8578-egypt/>

23/4/2024

